

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO
„DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „BIRŽŲ VANDENYS“
PERSKAIČIUOTŲ GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ
TVARKYMO PASLAUGŲ BAZINIŲ KAINŲ NUSTATYMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2019 m. kovo 19 d.
Biržai

Sprendimo projekto iniciatorė – Biržų rajono savivaldybės administracija, atsižvelgusi į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodarą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) 2019 m. vasario 28 d. nutarimą Nr. O3E-55 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ bei uždarosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ 2019 m. kovo 1 d. raštą Nr. S-58 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų“.

Parengto Tarybos sprendimo projekto tikslai ir uždaviniai:

Nustatyti tretiesiems bazinių kainų galiojimo metams perskaičiuotas UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos bazinės kainas.

Šiuo metu esantis teisinis reglamentavimas. Kokie šios srities teisės aktai tebegalioja ir kokius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą Tarybos sprendimo projektą:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D0CD0966D67F/asr>), kurio 16 straipsnio 2 dalies 37 punkte nustatyta, kad Savivaldybės taryba nustato šalto vandens kainas įstatymų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0AE0464E0EDE/asr>), kurio 10 straipsnio 6 punkte nustatyta, kad savivaldybių tarybos, vadovaudamosi Komisijos nustatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas. Šio įstatymo 34 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad Komisijai suderinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų projektą, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazinės kainas.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.197005A61467/asr>) (toliau – Metodika), kuri reglamentuoja geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodarą. Metodikoje nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodaroje taikomas ilgalaikių kainų mechanizmas, t. y. baziniam laikotarpiui nustatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, kurios

antrais ir trečiais metais tikslinamos, nustatant perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainas.

Komisijos 2016 m. gruodžio 8 d. nutarimas Nr. O3-419 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/d559c9c0bd5511e688d0ed775a2e782a>), kuriuo suderintos UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos.

Komisijos 2018 m. vasario 2 d. nutarimas Nr. O3E-36 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/634b4070081d11e8a5fc9d9b3a58917b>), kuriuo antriesiems bazinių kainų galiojimo metams suderintos UAB „Biržų vandenys“ perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos.

Komisijos 2018 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. O3E-72 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų vienašališko nustatymo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/30a68660284e11e88ea9fc46d2024961>), kuriuo antriesiems bazinių kainų galiojimo metams **vienašališkai nustatytos dabar taikomos** UAB „Biržų vandenys“ perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, nes Savivaldybės taryba 2018 m. vasario 20 d. posėdyje sprendimo projektui „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo“ nepritarė.

Komisijos 2019 m. vasario 28 d. nutarimas Nr. O3E-55 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3fc768503b5611e99595d005d42b863e>), kuriuo tretiesiems bazinių kainų galiojimo metams suderintos UAB „Biržų vandenys“ perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos.

Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 28 d. sprendimas Nr. T-245 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/d50cdb20cdd011e68d5e8b3a36d1fab2>), kuriuo nustatytos UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos.

Priėmus šį Tarybos sprendimo projektą, kitų teisės aktų pakeisti, panaikinti nereikės.

Teigiamos ir neigiamos pasekmės, priėmus siūlomą Tarybos sprendimo projektą:

Teigiamos pasekmės:

Priėmus šį Tarybos sprendimo projektą, **bendra** perskaičiuota UAB „Biržų vandenys“ teikiamų geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo ir atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo (abonentinis mokestis) paslaugų **kaina** vartotojams **sumažėja** (pvz., butams, suvartojantiems 1 m³ geriamojo vandens per mėn. bendra kaina sumažėja 34,64 proc., 2 m³ – 17,63 proc., 3 m³ – 10,88 proc., 4 m³ – 7,26 proc., 5 m³ – 5 proc. Smulkesnė informacija apie kainų pokytį pateikiama pridedamoje Kainų pokyčio vartotojams, perkantiems paslaugas bute, paskaičiavimo lentelėje.

Vertinant kainas **atskirai**, perskaičiuota **1 m³ geriamojo vandens tiekimo paslaugos** kaina vartotojams, perkantiems paslaugas bute, **sumažėja 4,25 proc.**, **1 m³ nuotekų tvarkymo paslaugos** kaina vartotojams, perkantiems paslaugas bute, **padidėja 11,26 proc.**,

atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo **(abonentinis mokestis)** paslaugos kaina per mėn. vartotojams, perkantiems paslaugas bute, **sumažėja 2,58 k.**

Kainų pokytį lėmė efektyvumo koeficiento (susijęs su vartotojų kainų indeksu) pokytis, realizuotų paslaugų kiekio tarp nustatyto bazinėje kainoje ir faktiškai realizuoto pokytis, ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytis dėl naujai pradėto eksploatuoti ilgalaikio turto, elektros energijos kainų pokytis, gamtos išteklių, taršos mokesčių, darbo užmokesčio pokytis, investicijų grąžos pokytis bei kitų, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemti, neišvengiami sąnaudų pokyčiai. Smulkesnė informacija apie kiekvieno veiksnio įtaką konkrečios paslaugos kainai pateikiama pridedamoje Komisijos Pažymoje.

Taip pat teigiama pasekmė ta, kad perskaičiuotos UAB „Biržų vandenys“ teikiamų paslaugų kainos atitiks teisės aktų reikalavimus, padengs teikiamų paslaugų savikainą ir bendrovė dėl šios paslaugos teikimo nepatirs nuostolio.

Neigiamos pasekmės:

Vartotojams, kurie naudojami UAB „Biržų vandenys“ teikiama **nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis paslauga**, kaina **padidėja 1,95 k.**

Nuotekų transportavimo asenizacijos transporto priemonėmis paslaugos kainos didėjimą lėmė sumažėjusios šios paslaugos apimtys nei jos buvo planuotos bazinėje kainoje, nes ataskaitiniu laikotarpiu prie naujai įrengtų nuotekų tinklų prisijungė naujų vartotojų, taip pat darbo užmokesčio padidėjimas, efektyvumo koeficiento (susijęs su vartotojų kainų indeksu) pokytis. Smulkesnė informacija pateikiama pridedamoje Komisijos Pažymoje.

Finansavimo šaltiniai, jeigu būtinos lėšos:

Sprendimui įgyvendinti lėšų nereikės.

Specialistų vertinimai ir išvados, bendruomenės atstovų nuomonė, jei jie pateikti:

Sprendimo projekte siūlomos nustatyti kainos teisės aktų nustatyta tvarka suderintos su Komisija (minėtas 2019 m. vasario 28 d. nutarimas Nr. O3E-55).

Kiti, rengėjo nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

UAB „Biržų vandenys“ teikiamų paslaugų bazinės kainos buvo nustatytos Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T-245, perskaičiuotos bazinės kainos antriesiems bazinės kainos galiojimo metams buvo nustatytos vienašališkai Komisijos 2018 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. O3E-72. Perskaičiuotos kainos įsigaliojo nuo 2018 m. gegužės 1 d. ir galioja iki 2019 m. gegužės 1 d.

Pagal Metodikos reikalavimus bazinės kainos nustatomos 3 metų laikotarpiui ir perskaičiuojamos kasmet. Perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, skaičiavimai atliekami lyginant bazinių kainų derinimo metu suskaičiuotą vidutinę kainą.

UAB „Biržų vandenys“, vykdydami Metodikos reikalavimus, perskaičiavo kainas tretiesiems bazinės kainos galiojimo metams, jas nustatyta tvarka suderino su Komisija ir prašo Savivaldybės tarybą suderintas kainas patvirtinti.

Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą (34 straipsnio 13 dalis) ir Metodiką, Komisijai suderinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazines kainas, *Savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kainų suderinimo Komisijoje dienos nustato perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainas.*

Perskaičiuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos įsigalioja ne anksčiau kaip po 30 kalendorinių dienų, kai jas viešai paskelbia geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir taikomos nuo kito mėnesio (einančio po mėnesio, kai kainos įsigalioja) pirmosios dienos. Sprendimo projekte siūloma nustatyti, kad sprendimas dėl perskaičiuotų UAB „Biržų vandenys“ kainų įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.

Komisijos duomenimis, Savivaldybės tarybai nustačius Komisijos suderintas perskaičiuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bei atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos bazines kainas (su PVM) tretiesiems bazinės kainos galiojimo metams, UAB „Biržų vandenys“ aptarnaujamoje licencijuojamoje teritorijoje vartotojų mokama suma už paslaugas sudarys 1,77 proc. vidutinių šeimos pajamų, tai yra neviršys 4,0 proc. vidutinių šeimos pajamų, vartotojų, gaunančių centralizuotą geriamojo vandens tiekimo paslaugą ir nuotekų transportavimo asenizacinėmis transporto priemonėmis paslaugą, mokama suma už paslaugas sudarys 2,19 proc. vidutinių šeimos pajamų, tai yra neviršys 4,0 proc. vidutinių šeimos pajamų.

Smulkesnė informacija apie UAB „Biržų vandenys“ teikiamų paslaugų kainų perskaičiavimą, bendrovės veiklą, sąnaudas, bazinės ir perskaičiuotų kainų palyginimą ir kt. pateikiama pridedamuose Komisijos parengtuose dokumentuose (pažyma, kainų nustatymo lentelės).

Tarybos sprendimo projekto antikorupcinis vertinimas:

Sprendimo projektas antikorupciniu požiūriu nevertintinas.

Sprendimo projekto rengėja: Biržų rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir turto valdymo skyriaus vedėja Zita Marcinkevičiūtė, tel. (8 450) 43 122, el. p. zita.marcinkeviciute@birzai.lt.

PRIDEDAMA:

1. UAB „Biržų vandenys“ 2019 m. kovo 1 d. raštas Nr. S-58 „Dėl UAB „Biržų vandenys“ geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų“, 1 lapas.
2. Kainų pokyčio lyginamasis variantas (lyginamos siūlomos nustatyti tretiesiems bazinės kainos galiojimo metams kainos su dabar galiojančiomis kainomis), 2 lapai.
3. UAB „Biržų vandenys“ parengta Kainų pokyčio vartotojams, perkantiems paslaugas bute, paskaičiavimo lentelė, 1 lapas.
4. Komisijos Šilumos ir vandens departamento Vandens skyriaus 2019 m. vasario 21 d. Pažyma Nr. O5E-49 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biržų vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų derinimo“ su kainų skaičiavimo lentelėmis, 26 lapai.
5. V grupės vandentvarkos įmonių paslaugų kainos, 1 lapas.

Administracijos direktorius

Rolandas Žagaras

Zita Marcinkevičiūtė, tel. (8 450) 43 122